

Bouwboekje

MIDDENBOUW 2025 / 2026

Bouwboekje- Middenbouw

 MONTESSORI NIJMEGEN-OOST
KINDCENTRUM

MONTESSORI NIJMEGEN-OOST
KINDCENTRUM

Voorwoord

Beste ouders en verzorgers,

Welkom op onze Montessorischool. We hebben drie middenbouwgroepen: de Reuzensterren, de Dubbelsterren en de Sternevels. Om jullie van de benodigde informatie te voorzien hebben wij dit bouwboekje gemaakt.

Het gaat in dit boekje alleen om de middenbouw. Voor informatie over de onder- en bovenbouw verwijzen we jullie graag naar de andere bouwboekjes. De algemene informatie is te vinden in onze schoolgids. Al deze documenten zijn te vinden op onze site www.montessorinijmegen.nl

Het boekje is uiteraard ook geschikt en bedoeld voor alle geïnteresseerden in ons onderwijs en dan specifiek in de middenbouw.

Met vriendelijke groet,

De leerkrachten van de middenbouw (leerjaar 3, 4 en 5)

Reuzensterren

Heleen en Loes

Dubbelsterren

Julia en Luuk

Sternevels

Heleen en Pim

Starten in de middenbouw

In de middenbouw zijn de kinderen die de onderbouw verlaten ineens de jongsten in de groep. Ze zien ander werk in de klas en zullen moeten wennen aan nieuwe leerkracht(en).

Het is logisch dat dit voor veel kinderen een behoorlijke overgang is; voor de één meer dan voor de ander. Elk kind beleeft dit op eigen wijze en wij zijn er om ze hierin te ondersteunen. Vaak zien we dat kinderen moe worden van alle indrukken en dat ze moeten wennen aan hun nieuwe klas en hun plek in de groep.

De jongste kinderen komen in een groep waarbij de anderen al goed weten hoe het werkt in de middenbouw. Ze krijgen een maatje waar ze alles aan kunnen vragen. Het maatje helpt een jongste als deze iets vergeet, spannend vindt of als iets nog niet lukt.

Wij plannen in de eerste periode met iedereen een driehoeksgesprek (ouder-leerkracht-kind) van tien minuten in om de stand van zaken op sociaal-emotioneel gebied te bespreken: hoe was de start, hoe zit je kind erbij, wat valt op, wat doen of wat kunnen we samen doen om je kind zich zo prettig mogelijk te laten voelen.

Een schooldag in de middenbouw

Vervoer

Kinderen die in de buurt van onze school wonen komen lopend of op de fiets naar school. Fietsen op het schoolplein is niet toegestaan, dus de kinderen lopen met de fiets aan de hand naar de fietsenrekken. Fietsen van ouders kunnen worden neergezet aan de Archipelstraat, aan de Heyendaalseweg of achteraan op het grote schoolplein. Voor auto's is weinig plaats en overal geldt betaald parkeren.

Binnenkomst

Om 8.20u gaan alle deuren van de school open en kunnen kinderen hun lokaal in. Kletsen en spelen mag op het plein tot 08.25u (op dat moment wordt de bel geluid). Dan zorgen alle kinderen dat ze naar binnen gaan. Om 08.30u start in alle groepen de werkperiode. Dan verwachten wij dat alle kinderen in de groep aan de slag zijn: Binnen is beginnen!

Bij de deur van het lokaal begroeten kinderen hun leerkracht. Er is kort tijd voor een gesprekje of afstemming over het werk. Elk kind gaat (daarna) zelfstandig aan de slag. Het kiest een materiaal of het start met werk dat is klaargelegd. In hun werklaatje zitten de spullen zoals schriften en werkboekjes.

Tassen en jassen hangen aan de kapstok en schoenen staan netjes op de plank erboven. Willen jullie erop letten dat de tassen niet te groot zijn? De ruimte is beperkt.

Kinderen en wijzelf hebben in het lokaal sloffen aan (turnschoentjes, Spaanse sloffen of antislipsokken). Dat ondersteunt een rustige werksfeer: we werken bij ons op school niet de hele dag aan tafels maar bewegen ons voor ons werk ook door het lokaal.

Regels en afspraken in de groep

Op basis van Vreedzame School bepalen we samen hoe we het willen in onze groep: we maken afspraken. Los daarvan zijn er altijd geldende regels in de school. Rust, reinheid, regelmaat en respect zijn voor ons erg belangrijk. Met de lessen uit de Vreedzame School stimuleren we kinderen om taal te geven aan hun gedrag. Zo zorgen we er samen voor dat het veilig en fijn is in de groep voor iedereen die daar aan het werk is en voor iedereen in de school.

Bouwboekje- Middenbouw

Werkperiode

Vanaf 8.30 uur zijn de kinderen aan het werk en maakt de leerkracht vaste rondes door de groep. Tijdens deze rondes wordt er geobserveerd en worden er korte instructies gegeven aan kinderen of aan kleine groepjes kinderen.

Na een grote ronde (met observatie) volgt een kleine ronde waarin kinderen aan de groepstafel, op een kleedje of aan de eigen tafel een instructie krijgen. Dit kunnen lesjes met montessorimateriaal zijn maar ook (aanvullende) groepsinstructies op het gebied van taal of rekenen (volgens jaarplanning).

Na een instructie observeert de leerkracht opnieuw het groepsproces en het werken van de kinderen. Daarna volgt er weer een grote ronde waarbij de leerkracht bij de kinderen langs komt en hun vragen kan beantwoorden of even “meekijkt” naar het werk waarmee het kind bezig is. Een korte uitleg, een schouderklopje of juist een aansporing worden ingezet tijdens een grote ronde.

Kinderen in de groep werken tijdens de werktijd aan leerdoelen. Samen met de kinderen beoordelen we (eventueel met behulp van bewijswerkjes) of de ik-doelen behaald zijn.

De doelen komen uit onze jaar- en periodeplanning in het volgsysteem Focus PO. Hiermee volgen de leerkrachten de ontwikkeling van de kinderen op leerdoelniveau, passend bij de leerroute die ze volgen.

Naast de werkperiode, zijn er elke dag gezamenlijke lessen en activiteiten. Ons onderwijsaanbod hangen we op aan vier thema's per schooljaar. Lesjes en werkjes worden (als dit kan) verweven met het thema. Er worden groepslessen aangeboden, er zijn inspiratielessen, kinderen werken buiten of gaan samen op pad (vergroete omgeving). Er worden daarnaast lessen aangeboden door vakleerkrachten of gastlessen door (ervarings)deskundigen.

Buiten spelen

De kinderen van de middenbouw spelen buiten op het grote plein onder begeleiding van Marijke, Diana en (minimaal) één leerkracht. In het materiaalhok staan veel buitenspelmateriaal die verschillende gebieden van de grove motoriek bevorderen. Kinderen nemen bij ons op school geen eigen ballen mee naar school. Elke dag spelen we verschillende soorten buitenspellen, om te zorgen voor een diversiteit in het beweegprogramma. Kinderen die eigen (fantasie) spellen willen spelen, lekker willen kletsen of juist even op een bankje willen zitten, zijn natuurlijk vrij om dit te doen.

Peerochtend

Op de vrijdagochtend is in de middenbouw ons "peer" moment. Tijdens de peermomenten krijgen de kinderen lesjes of instructies in hun eigen jaarlaag 3,4 of 5. Hierdoor houden ze contact met hun leeftijdsgenootjes. De kinderen zorgen op vrijdagochtend dat ze zich voor 08.30 in de juiste klas bevinden.

Einde van de schooldag

Om 14.15 uur is de schooldag afgelopen en gaat de groep met de leerkracht naar buiten, waar jullie de kinderen weer ophalen. Vragen over hoe de dag was zijn welkom.

Naast dat we met de kinderen werken aan burgerschap op basis van o.a. De Vreedzame school en we de verbeelding van kinderen stimuleren met allerlei kunstvakken en digitale geletterdheid hebben we een heel ruim aanbod voor taal, rekenen en kosmisch onderwijs en opvoeding.

Leren lezen

Het leesniveau van de kinderen die binnenkomen verschilt. Het ene kind kent een paar letters, de ander kan al teksten lezen. We stemmen het aanbod af op het niveau waarop het kind instroomt. We hanteren een combinatie van groepsinstructies met flexibel groeperen waar nodig. Kinderen gaan daardoor vaak in kleine groepjes verder met het aanvankelijk (beginnend) lezen.

Wij werken met de methode Veilig Leren Lezen. Kinderen leren hiermee letters vanuit woorden die worden aangeboden. Dit is een herhaling van het aanbod in de onderbouw. Zo leren ze bijvoorbeeld de 'i' naar aanleiding van een les over het woordje ik. Deze letters worden fonetisch geleerd, zoals je het uitspreekt als klank, en niet alfabetisch. Ook de klankgebaren worden aangeleerd. Dit zijn gebaren die bij letters horen. Gebaren kunnen het kind helpen om de letter beter te onthouden.

Kinderen die alle letters al kennen en op woordbeeld (dus niet meer spellend) lezen gaan vanuit kinddoelen verder met het steeds vlotter en met toenemend begrip leren lezen.

We maken voor de stimulering van ons lees- en spellingonderwijs in de middenbouw gebruik van de "schatkaarten" van Da Vinci. Dit zijn aantrekkelijke teksten

vol rijke taal, die passen bij de thema's die aan bod komen, die zorgen voor verwondering en dieper begrip. Ze bieden extra inzicht op deel en het geheel binnen het thema.

Voor de technische leesvaardigheid streven wij de landelijke normen na. We volgen de leesvaardigheid door de leerdoelen te controleren, maar ook door twee keer per jaar een onafhankelijke landelijke toets af te nemen: de CITO DMT (DrieMinutenToets). Dit is een tempotoets waarin kinderen drie keer een minuut lang zoveel mogelijk woorden lezen. Ook wordt een AVI-niveautoets afgenomen, waarbij de kinderen een tekst voorlezen en op die vaardigheid worden gescoord. Hiervoor hanteren we de nieuwe landelijke AVI- normering. Deze AVI aanduidingen geven aan wat het doel is per half jaar: AVI M3 betekent het leesniveau van midden groep 3. AVI E3 geeft het AVI-niveau aan voor eind groep 3, en zo verder. In onze schoolbib kunnen kinderen boeken uitzoeken en evt. meenemen naar huis, zodat ze lekker kunnen doorlezen en de leesontwikkeling goed doorgang vindt.

Bouwboekje- Middenbouw

Protocol leesproblemen en dyslexie

Om kenmerken van dyslexie en leesproblemen vroegtijdig op te sporen hanteren wij het dyslexieprotocol. Alle kinderen worden hierin meegenomen. Door de ontwikkeling van de leesvaardigheid via dit protocol nauwlettend te volgen, kunnen we duidelijk krijgen welke kinderen leesproblemen en/of kenmerken van dyslexie hebben. Deze kinderen worden nauwlettend gevolgd en ontvangen extra ondersteuning in of buiten de groep. Wanneer we leesproblemen zien bij een kind worden ouders hiervan op de hoogte gebracht. We bespreken dan samen wat er nodig is voor je kind.

Schrijven

Ons schrijfonderwijs geven wij vorm met de methode "Aan boord" van De Schrijfvriend. De kinderen in de middenbouw krijgen op vaste wijze alle schrijffletters en verbindingen aangeboden. Er wordt daarnaast goed gekeken naar de eigen vaardigheid en de fijne motoriek om te bepalen welke materialen en oefening belangrijk zijn om de ontwikkeling verder te stimuleren. Wij kiezen bewust voor een verbonden schrift als basis en bieden in de bovenbouw de mogelijkheid een eigen (blok) handschrift te ontwikkelen.

Rekenen

In de middenbouw wordt er veel gerekend met de montessorimaterialen. Vanaf groep 5 maken wij daarnaast gebruik van de rekenmethode Getal&Ruimte Junior, waarbij meer uit boeken wordt gewerkt. Met Bareka en rekentuin ondersteunen we op digitale wijze het memoriseren en het automatiseren van verschillende rekenvaardigheden.

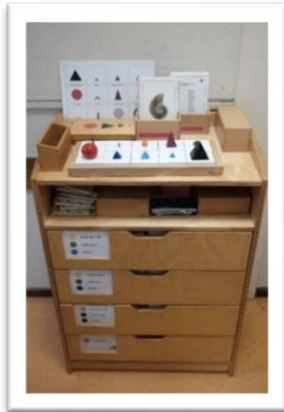
Voor het behalen van de rekendoelen, bekijken we per kind hoe deze behaald kunnen worden. Het ene kind rekt graag en veel met materiaal, de ander werkt liever op papier of juist op de computer. Wij kijken per kind wat werkt: qua motivatie, maar ook qua inoefening en begrip.

Op rekengebied worden de landelijke normen per leerjaar nagestreefd. Voor het monitoren van het behalen van de rekendoelen gebruiken wij het volgsysteem van Focus PO, de methodegebonden toetsen van Getal&Ruimte Junior en de tweejaarlijkse CITO-rekentoets in het midden en aan het einde van het jaar.

Kosmisch onderwijs en opvoeding

In de middenbouw komen aardrijkskunde, biologie, geschiedenis, de kunstvakken, techniek en digitale geletterdheid thematisch aan bod. Dit wordt omvat door ons Kosmisch Onderwijs en Opvoeding (KOO).

In de hele middenbouwperiode komen 12 thema's aan bod (4 per jaar, we hanteren een 3 jarige cyclus).

Onderwerpen worden in de vorm van inspiratielessen in de groep behandeld en er zijn verschillende verwerkingsvormen te kiezen. Binnen de thema's integreren wij een zo breed mogelijk aanbod, dus kan het ook zijn dat we op expeditie gaan naar het bos, een museum bezoeken of een ouder vragen een workshop te geven of iets te vertellen over zijn/haar beroep of hobby. Zo realiseren we daadwerkelijk kosmisch onderwijs en opvoeding: de school in de wereld en de kinderen op zoek naar hun plek daarin.

Daarnaast zijn er meer algemene kosmische werkjes in de kasten, zoals bijvoorbeeld een torso, een puzzel van de seizoenen of een insteekkaart met de provincies van Nederland. We stimuleren kinderen vragen te stellen en onderzoek te doen. Hun bevindingen worden gepresenteerd aan de groep. Het komt voor dat ze voor hun onderzoek materialen van thuis mee moeten nemen. Aan het eind van elk kosmisch thema zoeken wij een mooie manier om ook aan ouders te laten zien wat er allemaal gedaan is. Daarover worden jullie via een blog geïnformeerd.

Leervorderingen in de middenbouw

Wij observeren dagelijks tijdens de werktijd. Onze observaties worden bijgehouden in ons lesjesschrift en per doel per kind verwerkt in het volgsysteem Focus PO. Als we zien dat het voor kinderen lastiger is om meerdere leerdoelen te behalen, zullen wij hen in of buiten de groep zoveel mogelijk ondersteuning bieden.

Kinderen waarbij extra ondersteuning nodig is, worden met de kwaliteitscoördinator besproken. Samen wordt er bekeken wat er aanvullend nodig is. De kwaliteitscoördinator in onze school is Stephan Jacobs.

Benodigheden

Kinderen hebben in de middenbouw behalve gymspullen en sloffen niets nodig: alle materialen worden door school geleverd en zijn in de groep aanwezig.

Eten en drinken

Kinderen nemen, net als in de onderbouw, drinken en een gezond tussendoortje mee voor de ochtendpauze. Uiteraard geven wij, als Gezonde School, de voorkeur aan water en fruit, eventueel aangevuld met een cracker. Mochten jullie (vaak) niet opgegeten fruit in tassen tegenkomen, geef dan even een seintje.

Verjaardag vieren

Iedere maand, meestal op vrijdagmiddag, vieren we een keer de verjaardagen van alle jarigen van de maand. In de groep verzorgen we die middagen een feestelijke en gezellige 'high tea'. De leerkracht zorgt voor de thee en de (ouders van!) de jarigen nemen in afstemming met elkaar en de leerkracht een kleine traktatie mee die gedeeld kan worden. Deze traktatie is zoveel mogelijk gezond. Zo voorkomen we een overdaad aan traktaties gedurende het jaar.

Op de dag dat een kind jarig is, of op de maandag na een weekend of vakantie, zorgen we dat de jarige ook even in het zonnetje staat.

Gym

Twee keer in de week, op woensdag en vrijdag, hebben de middenbouwleerlingen gym. Dat is op woensdag met de eigen groep in de gymzaal van Klein Heyendaal. Hiervoor kleden kinderen zich om in passende gymkleding en -schoenen met een schone en lichte zool. Wilt u de gymspullen in een tas doen die op de rug gedragen kan worden?

Op vrijdag is de gymles in de jaargroepen 3, 4 en 5 apart tijdens de peerochtend. Ook daarvoor gaan de groepen naar Klein Heyendaal.

Social Schools (app)

Op onze school werken we met social schools, ons ouderportaal. Voordat een kind start op school krijgen ouders een mail met daarin een code waarmee de accounts voor beide ouders kunnen worden aangemaakt. Per kind is er een code waarvan ouders gebruik kunnen maken.

Via deze app krijgen jullie informatie over de klas en de school. We plannen hierin ook onze oudergesprekken. We vragen bijvoorbeeld hulp bij activiteiten en onze jaarkalender is hierin te vinden. Ziekmeldingen gaan ook via deze app. Alle middenbouwgroepen schrijven tweewekelijks een blog waarin werk gedeeld wordt, waarin foto's te zien zijn en waarin agenda herinneringen gedeeld worden. Het verhoogt de betrokkenheid als je de blogs samen met je kind bekijkt.

Voor ieder kind maakt de leerkracht aan het begin van het jaar een gespreksdraad aan in Social Schools, onze app voor oudercommunicatie. Deze draad krijgt de naam van je kind (voor- en achternaam). Wij vragen jullie om alle berichten (van doktersafspraken en ziekmeldingen tot pedagogische vragen of korte opmerkingen over het werk) via deze gespreksdraad te laten lopen. Zo blijft onze lijst aan berichten beperkt tot dertig en zien wij in een oogopslag wie wanneer een berichtje stuurt.

Ouderhulp

Zonder hulp van ouders zijn veel activiteiten op school niet te realiseren.

Via de ouderraad wordt je geïnformeerd over de commissies op school waarbij we altijd hulp kunnen gebruiken. Je leert er bovendien snel andere ouders door kennen.

Via de leerkrachten zal er af en toe een beroep gedaan worden op jullie hulp en inzet bijvoorbeeld bij uitstapjes, het schoolreisje of het ondersteunen bij het voorbereiden van een thema. Iedere groep heeft klassenouders die ondersteunen in dit proces en aanspreekpunt zijn voor andere ouders.

Open ochtenden

Vijf dagen per jaar bieden wij in de ochtend tussen 8.20 en 9.00 uur gelegenheid om de dag op te starten met je kind samen: de meewerkochtenden. Je kind kan laten zien waar het mee aan de slag is. Het geeft ouders wat inzicht in hoe een montessori-middenbouwgroep aanvoelt tijdens de werktijd. Iedereen is van harte welkom om (een van) deze ochtenden mee te komen en te ervaren. Op elke dag van de week is er een keer een open ochtend gepland.

Kom kijken

Wij vinden het fijn als ouders beeld hebben van ons onderwijs en werken graag met jullie samen aan de ontwikkeling van je kind, dus kom na schooltijd gerust samen met je kind naar binnen naar het werk te kijken.

Oudergesprekken

Er worden twee keer per jaar oudergesprekken gepland. Aan het begin van het schooljaar om de sociaal-emotionele ontwikkeling te bespreken (middels driehoeksgesprekken) en rond februari (midden schooljaar) om de algemene vorderingen en ontwikkeling te bespreken. In het midden- en aan het einde van het schooljaar ontvangen alle kinderen een verslag over hun ontwikkeling. Aan het eind van het schooljaar kunnen ouders een uitnodiging ontvangen voor een extra gesprek. Dat betekent dat we elkaar in ieder geval zes keer formeel spreken in de middenbouw.

Wij wensen jullie kind een plezierige en leerzame tijd toe in de middenbouw van Montessorischool Nijmegen-Oost.

Als er nog vragen zijn na het lezen van dit boekje, kun je altijd terecht bij de leerkracht(en) van je kind.

Middenbouwteam

Pim, Heleen, Loes, Julia, Stephan
Luuk (middenbouwcoördinator)